

TITULAZIOA: PSIKOLOGIAKO GRADUA

IKASTEGIA: PSIKOLOGIA FAKULTATEA IKASTURTEA:

IKASLEAREN GIDA

1. IRAKASGAIAREN OINARRIZKO DATUAK

IZENA: NEUROPSIKOLOGIAREN ETA PSIKOFARMAKOLOGIAREN OINARRIAK

KODEA: 25092

Irakasgai mota= O

(D=adarreko oinarrizkoa; S=beste adar batzuetako oinarrizkoa; Y=gradu amaierako proiektua; O=nahitaezkoa edo P=hautazkoa)

ECTS kredituak: 6

MAILA: 3.

LAUHILEKOA: Bigarrena

Aurretiko baldintzak:

Aholkuak: Jokaera-Neurozientziaren Oinarriak eta Psikologia Fisiologikoa irakasgaien ikasketak eginak izatea.

2. IRAKASLEEN OINARRIZKO DATUAK

IZEN ABIZENAK: AMAIA ARREGI AGIRRE

IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Prozesu Psikologikoak eta euren Garapena

ARLOA: Psikobiologia

BULEGO ZK.: 3E3

POSTA E.:

amaia.arregi@ehu.es

TEL.: 943-015726

IZEN ABIZENAK: AITZIBER AZURMENDI IMAZ

IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Prozesu Psikologikoak eta euren Garapena

ARLOA: Psikobiologia

BULEGO ZK.:

POSTA E.:

aitziber.azurmendi@ehu.es

TEL.:

IZEN ABIZENAK: GARIKOITZ BEITIA OYARZABAL (NEUROPSIKOLOGIAREN OINARRIAK, EUSKARA)

IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Prozesu Psikologikoak eta euren Garapena

ARLOA: Psikobiologia

BULEGO ZK.: 3E6

POSTA E.:

garikoitz.beitia@ehu.es

TEL.: 943-015663

IZEN ABIZENAK: LARRAITZ GARMENDIA REZOLA

IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Prozesu Psikologikoak eta euren Garapena

ARLOA: Psikobiologia

BULEGO ZK.: 3E2

POSTA E.:

l.garmendia@ehu.es

TEL: 943-015725

IZEN ABIZENAK: JOSEBA JAUREGI PIKABEA		
IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Prozesu Psikologikoak eta euren Garapena		
ARLOA: Psikobiologia		
BULEGO ZK.: E3.26.2	POSTA E.: ljoseba.jauregi@ehu.es	TEL: 943 01 5728
IZEN ABIZENAK: IDOIA LECLERCQ		
IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Prozesu Psikologikoak eta euren Garapena		
ARLOA: Psikobiologia		
BULEGO ZK.: E36	POSTA E.: i.leclercq@ehu.es	TEL: 943015727

IZEN ABIZENAK: OSCAR VEGAS MORENO		
IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Prozesu Psikologikoak eta euren Garapena		
ARLOA: Psikobiologia		
BULEGO ZK.:	POSTA E.: o.vegas@ehu.es	TEL.: 943-015733

3. IRAKASGAIAREN GAITASUN ZEHATZAK ETA ZEHARKAKOAK

Gaitasunaren zk.:	Gaitasunak
1	Prozesu psikologikoetan nahasteak sortzen dituzten mekanismo neurobiologikoak eta nahaste horiekiko tratamenduak deskribatzeko gai izatea.
2	Patologia neurologiko tipikoenak definitu eta garun dinamikan, jokabidean eta kognitiboki azal daitezken eraginak ezagutzea.
3	Neuroirudien bitartez garun normalak eta hondamena azaltzen dituzten garunen ezaugarri esanguratsuenak ezberdintzea eta neuroirudiek eskaintzen duten garun lesioen kokapena ezagutzea.
4	Psikofarmako mota bakoitzaren profil farmakologikoa, bai terapeutikoa eta bai bigarren mailako efektuena, bereizteko gai izatea.
5	Nahaste psikologiko desberdinentzako gaur egungo tratamendu farmakologiko egokiena ezagutzea.
6	Batetik, informazio zehatza bilatzeko, aztertzeke eta laburbiltzeko, bestetik, ikus-entzunezko materiala eta software zehatzak erabiliz ariketak ebazteko, eta azkenik, kasuak aztertzeke eta lortu diren erabakiak adierazteko eta defendatzeko gai izatea.
7	Informe neuropsikologikoa egiteko gai izatea.

4. PROGRAMA

4.1. TEORIAKO PROGRAMA GARATUA

I. ATALA: PSIKOFARMAKOLOGIAREN OINARRIAK

(14 ordu eskola magistralak)

1. Gaia: Psikofarmakologiari sarrera. (4 gaitasuna lantzen da)

- Psikofarmakologiaren aurrekariak. Definizioa eta helburuak.
- Psikofarmakoen sailkapena.
- Farmakodinamika. Farmakozinetika.

2. Gaia: Psikofarmakoen talde nagusiak I: antipsikotikoak, antidepressiboak eta animo-egoeraren orekatzaileak. (1, 4 eta 5 gaitasunak lantzen dira)

- Antipsikotikoak: antipsikotiko motak, ekintza mekanismoak. Efektu terapeutikoak eta sekundarioak.
- Antidepressiboak: antidepressibo motak, ekintza mekanismoak. Efektu terapeutikoak eta sekundarioak.
- Animo-egoeraren egonkortzaileak: litioa eta antikonbulsionanteak. Ekintza terapeutikoaren oinarriak.

3. Gaia. Psikofarmakoen talde nagusiak II: antsiolitikoak eta indartzaile kognitiboak. (1, 4 eta 5 gaitasunak lantzen dira)

- Antsiolitikoak: Benzodiazepinak.
- Antsiolitiko serotoninerjikoak eta noradrenergikoak.
- Antsietateak eragindako nahasteen tratamendu farmakologikoa.
- Indartzaile kognitiboak. Alzheimerren eritasuna. Tratamendu farmakologikoa.

II. ATALA: NEUROPSIKOLOGIAREN OINARRIAK

(21 ordu eskola magistralak)

4.Gaia.- Neuropsikologiaren sarrera eta Metodologia. (3 eta 7 gaitasunak lantzen dira)

- Definizioa, agerpena eta garapena.
- Metodo eta teknikak Neuropsikologian.

5.Gaia.- Neuropsikologia eta garun-patologia. (1, 2 eta 3 gaitasunak lantzen dira) .

- Garun patologia baskularra.
- Patologia tumoral.
- Traumatismo kraneo-entzefalikoak.
- Infekzioak.
- Epilepsia.
- Garapenaren nahasteak.
- Dementziak.
- Patologia degeneratiboa.

6.Gaia.- Neuropsikologia eta funtzio kognitiboak. (1, 2 eta 3 gaitasunak lantzen dira)

- Pertzepzioaren neuropsikologia eta bere nahasteak.
- Oroimenaren neuropsikologia eta bere nahasteak.
- Mintzairaren neuropsikologia eta bere nahasteak.

- Funtzio exekutiboen neuropsikologia eta bere nahasteak.

4.2. PRAKTIKETAKO PROGRAMA

I. ATALA: PSIKOFARMAKOLOGIAREN OINARRIAK

(Gelako Praktiak:3 ordu; Ordenagailu-praktiak: 3 ordu; Tailer ez industrialak: 4 ordu)

1.- Psikofarmakologiari sarrera (2 ordu) (GP). (1. astea)

Bideo bat ikusi eta testuak irakurriko dira. Ikasleak galde-sorta bat erantzun du bideoan agertutakoa eta testuetan irakurritakoa taldean landu ondoren. Garrantzitsuenak azpimarratzeko eta ikertzaileen emaitzak interpretatzeko, gelan eztabaida bat egongo da. Aztertuko diren gaiak Psikofarmakologiaren kontzeptua eta fokapenak izango dira. .

Psikofarmakologiaren Historiari buruz irakurri eta Power-point formatuan aurkezpenak egin. Aurkezpenak kurtsoaren amaieran entregatuko dira (Balioa: 0,25)

(Balioa: 0,4) Landutako edukiak azterketa finalean ebaluatuko dira.

Gaitasuna: 6 .(Zeharreko 1. Gaitasuna eskuratzen laguntzen du: Informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, aztertze eta laburtze gai izatea)

2.- Sinapsiaren farmakologia (2 ordu) (OP) (2. eta 3. astean)

Software bat erabiliz psikofarmakoei nola eragiten duten sinapsiaren hainbat mekanismoetan aztertuko da. Alde garrantzitsuenak azpimarratuko dituen galde-sorta bat beteko da eta azkenik, test bat egingo da ulertu denaren maila jakiteko.

(Balioa: 0.4)

Gaitasunak 1,4 eta 6.(Zeharreko 1. Gaitasuna eskuratzen laguntzen du: Informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, aztertze eta laburtze gai izatea)

3.- Antipsikotiko atipikoak (2 ordu) (TA). (4. astea)

Irakasleak gomendaturiko bibliografia irakurri ondoren eta talde lanaren bitartez galde-sorta bat beteko da, non antipsikotiko atipikoen alde garrantzitsuenak azpimarratuko diren. Jarraian, talde bakoitzak ekintza-mekanismoari buruz irakasleak aukeraturiko irudi batzuk azalduko ditu. Azkenik, test bat egingo da ulertu denaren maila jakiteko. Landutako edukia azterketa finalean ebaluatuko da.

(Balioa: 0.4)

Gaitasunak 1,4, 5 eta 6.(Zeharreko 1. eta 2.gaitasuna eskuratzen laguntzen du, hau da,batetik,informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, aztertze eta laburtze gai izatea, eta bestetik, modu eraginkorrean erlazionatzeko, komunikatzeko eta erabakitze gai izatea, eta banaka nahiz taldean lan egiteko gai izatea)

4.- Antidepressiboak, hipnotikoak eta psikoestimulatuak.

a) Lehen atala: (2 ordu) (OP eta GP) (5. astea)

Gaur egungo hainbat antidepressibo berri, hipnotiko eta Arreta Defizita eta Hiperaktibitate nahastean (ADHN) erabiltzen diren farmakoei buruz informazioa bildu, Vademecum-a eta hainbat datu baseak erabiliz. Antidepressiboak: mirtazapina, benlafaxina, agomelatina. Hipnotiko bentzodiazepinikoak eta ez-benzodiazepinikoak. Psikoestimulatuak.

Lana talde txikitik egingo da eta Power-Point formatuan prestatuko diren aurkezpenak hurrengo atalak izango dituztenak:

-Farmakoaren ekintza-mekanismo nagusia eta depresioaren hipotesi biologikoarekin daukan erlazioa.

- Erabilera terapeutikoa.
- Beste antidepressiboekiko duen abantaila.
- Bentzodiazepinak hipnotiko gisa erabiltzearen abantailak eta desabantailak.
- Hipnotiko ez-bentzodiazepinikoak erabiltzearen abantailak eta desabantailak.
- ADHNaren tratamenduan psikoestimulatzailerak erabiltzearen abantailak eta desabantailak
- Informazio iturriak.

b) Bigarren atala: (2 ordu) (TA) (6. astea)

Ahozko azalpena egingo da. Azalpen honetan nolako aurkezpenak egin diren, ideia nagusiak jasotzen diren, sintesirako gaitasuna, mintzaera eta erabilitako datuen nolako arrazoitzea egin den hartuko da kontuan.

Landutako edukia azterketa finalean ebaluatuko da.

Gaitasunak 1,4, 5 eta 6.(Zeharreko 1. eta 2.gaitasuna eskuratzen laguntzen du, hau da,batetik,informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, aztertze eta laburtzeko gai izatea, eta bestetik, modu eraginkorrean erlazionatzeko, komunikatzeko eta erabakitzeko gai izatea, eta banaka nahiz taldean lan egiteko gai izatea)

(Balioa: 0.8)

II.ATALA: NEUROPSIKOLOGIAREN OINARRIAK.

(Gelako Praktiak:6 ordu; Ordenagailu-praktiak: 5 ordu; Tailer ez industrialak: 1 ordu; Mintegiak: 2 ordu)

GELAKO PRAKTIKAK (GP)

1. GP: KASU KLINIKOEN BIDEOAREN BEHAKETA ETA EZTABAIDA (2 ordu).

Praktika honetan kasu kliniko ezberdinak ikusteko aukera izango dugu. Bideoaren edukia lesio edo nahaste ezberdinez afektatutako pertsonak koadro etiologiko eta sintoma ezberdinez osatzen da. Bestalde, kasu klinikoek gain Neuropsikologiarekin eta Neurozientziekin erlazionaturiko hainbat eduki interesgarri ikusi ahal izango dira. Praktika honetan ikasleak eskola teorikoetan ikusitako patologiak era errealean eta zehatzean behatzeko aukera emango die bere ezagupena aberastuz eta sakonduz. Horretarako, praktikak bi zati izango ditu: lehendabizikoa, ikasleari galdera ezberdinez osatutako gida bat emango zaio bideoa ikusten duen bitartean galderei erantzuteko. Gero, ikasleak bideoan agertutako hainbat kuestioak eztabaidatzeko aukera izango du. Ikasle bakoitzak praktikaren amaieran erantzundako eta arrazoitutako gida irakasleari entregatuko dio bere ebaluaziorako.

2. GP (2 ordu), 3. GP (2 ordu) eta 4. GP (ordu 1): Aurreko Gelako Praktikan erabilitako dinamika bera jarraituko da, helburu berak lortzeko. *Gaitasunak: 1, 2 eta 6.(Zeharreko 1. Gaitasuna eskuratzen laguntzen du: Informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, aztertze eta laburtzeko gai izatea)*

ORDENAGAILU PRAKTIKAK (OP)

1. OP: NEUROANATOMIAZKO SOFTWARE (ordu 1).

Praktika honen helburu nagusiak dira: 1- Aurreko Garunaren hainbat egitura ezagutzea. 2- Garun gune zehatzak garun funtzio ezberdinekin erlazionatzea, modalitate sentsitibo ezberdinen garun guneak, mugimendurako beharrezkoak diren garun guneak, oroimenerako, lengoaiaren funtzionamendurako... garun guneak ezagutzea. 3- Garun lesioek sortarazten dituzten eragin batzuk ezagutzea.

Praktika burutzeko Windows-erako software espezifiko bat erabiliko dugu.

Ikasleei programaren funtzionamendua ordenagailuaren aurrean era laburrean azalduko zaie. Gero, praktika-gidoi bat bananduko zaie, non, gidoiak jarraipen ordena erakusten duen eta erantzun beharreko galderak dituen. Ikasle bakoitzak praktika-gidoia bere ebaluaziorako praktikaren amaieran irakasleari entregatu beharko dio.

Gaitasunak: 1, 2 eta 6.(Zeharreko 1. Gaitasuna eskuratzen laguntzen du: Informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, aztertze eta laburtzeko gai izatea)

2. OP: THE WHOLE BRAIN ATLAS (2 ordu).

Praktika honen helburu nagusiak dira: 1- Neuroirudiak zer diren ezagutzea. 2- Neuroirudi mota ezberdinak ezagutzea. 3- Egiturazko neuroirudi eta neuroirudi funtzionala ezberdintzen ezagutzea. 4- Garunaren hainbat gune funtzional ezagutzea. 5- Garun lesioek sortarazten dituzten eraginak ezagutzea. 6- Neuroirudien diagnostikorako balioa ezagutzea.

Praktika egiteko THE WHOLE BRAIN ATLAS (Johnson K.A. y Becker J.A.) aplikazio informatikoa erabiliko da.

Ikasleei programaren funtzionamendua ordenagailuaren aurrean era laburrean azalduko zaie. Gero, praktika-gidoi bat bananduko zaie, non, gidoiak jarraipen ordena erakusten duen eta erantzun beharreko galderak dituen. Ikasle bakoitzak praktika-gidoia bere ebaluaziorako praktikaren amaieran irakasleari entregatu beharko dio.

Gaitasunak:1, 2, 3 eta 6..(Zeharreko 1. Gaitasuna eskuratzen laguntzen du: Informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, aztertze eta laburtze gai izatea)

3. OP: THE WHOLE BRAIN ATLAS (2 ordu).

Praktika honetan THE WHOLE BRAIN ATLAS aplikazio informatikoari amaiera emango zaio. Bestalde, ikasleak garun patologiarekin erlazionaturiko neuroirudiezko materiala bilatzen eta jasotzen emango du praktika. Praktika honen helburua neuroirudien balio diagnostikoaren ezagupena sakontzea litzateke. Berriro ere, ikasle bakoitzak praktikaren amaieran hirugarren txosten bat eta bilaketen materiala bere ebaluaziorako irakasleari emango dio.

Gaitasunak:1, 2, 3 eta 6.(Zeharreko 1. Gaitasuna eskuratzen laguntzen du: Informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, aztertze eta laburtze gai izatea)

TAILER EZ INDUSTRIALAK (TA)

1. TA (ordu 1) Praktika honetan alde zuzenetik irakurritako eta landutako kasu klinikoaren irakurgaiak eztabaidatuko dira. Horretarako ikasleak kasu bakoitza alde zuzenetik irakurri beharko du. Praktika honetan ikasleak kasu bakoitzaren historia klinikoa idatziko du. Praktika honen helburua ikasleak 1- Entitate nosologiko, etiologiko eta semiologiko ezberdineko kasuen ezagupena sakontzea. 2- Gaixoaren testuinguru indibiduala, laborala, soziala eta zer motiba lezaken pazientearen edo bere sendia laguntza bilatzera ezagutzea. 3- Diagnostikorako tresnak, esplorazio neurologiko eta neuropsikologikoa era zehatzagoan ezagutzea. 4- Pazientearen pronostikoaz, tratamenduaz eta nahasteen garapenez gehiago ezagutzea.

Gaitasunak:1, 2, 3, 6 eta 7.(Zeharreko 1. Gaitasuna eskuratzen laguntzen du: Informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, aztertze eta laburtze gai izatea)

MINTEGIAK (M)

1. M (ordu 1): Praktika honetan alde zuzenetik irakurritako eta landutako kasu klinikoaren irakurgaiak eztabaidatuko dira. Horretarako ikasleak kasu bakoitza alde zuzenetik irakurri beharko du. Praktika honetan ikasleak kasu bakoitzaren historia klinikoa idatziko du. Praktika honen helburua ikasleak 1- Entitate nosologiko, etiologiko eta semiologiko ezberdineko kasuen ezagupena sakontzea. 2- Gaixoaren testuinguru indibiduala, laborala, soziala eta zer motiba lezaken pazientearen edo bere sendia laguntza bilatzera ezagutzea. 3- Diagnostikorako tresnak, esplorazio neurologiko eta neuropsikologikoa era zehatzagoan ezagutzea. 4- Pazientearen pronostikoaz, tratamenduaz eta nahasteen garapenez gehiago ezagutzea.

Gaitasunak:1, 2, 3, 6 eta 7.(Zeharreko 1. Gaitasuna eskuratzen laguntzen du: Informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, aztertze eta laburtze gai izatea)

2. M (ordu 1): Praktika honek aurreko mintegiaren helburu eta lan dinamika berdina izango du.

5.- IRAKASGAIKO PLANGINTZAREN KRONOGRAMA (*)

A	Datak	CM /EM (35 o.)	PA/IP (10 o.)	PO/OP (8 o.)	TA (5 o.)	S/M (2 o.)	Ordu ez p.	Partzial	Emate ko
1	27/01- 31/01	<u>EM=3</u> PF	<u>IP1=2</u> <u>IP2=2</u> PF				3		
2	03/02- 07/02	<u>EM =3</u> PF		<u>OP1=2 OP3=2</u> PF			4		
3	10/02- 14/02	<u>EM =3</u> PF		<u>OP2=2 OP4=2</u> PF			4		
4	17/02- 21/02	<u>EM =3</u> PF			<u>TA1=2 TA2=2</u> PF		5		
5	24/02- 28/02	<u>EM =3</u> PF/N	<u>IP1=1</u> <u>IP2=1</u> PF	<u>OP1=1 OP2=1</u> <u>OP3=1 OP4=1</u> PF			4		
6	03/03- 07/03	<u>EM =3</u> N			<u>TA1=2 TA2=2</u> PF		5		
7	10/03- 14/03	<u>EM =3</u> N		<u>OP1=1 OP2=1</u> <u>OP3=1 OP4=1</u> N			4		
8	17/03- 21/03	<u>EM =3</u> N	<u>IP1=2</u> <u>IP2=2</u> N				4	X	
9	24/03- 28/03	<u>EM =3</u> N		<u>OP1=2 OP3=2</u> N			4		
10	31/03- 04/04	<u>EM =3</u> N		<u>OP2=2 OP4=2</u> N			4		
11	07/04- 11/04	<u>EM =3</u> N	<u>IP1=2</u> <u>IP2=2</u> N				3		
12	14/04- 18/04	<u>EM =2</u> N			<u>TA1=1 TA2=1</u> N		4		
13	21/04- 25/04	---	---	---	---	---	0		
14	28/04- 02/05	<u>EM =0</u>	<u>IP1=2</u> <u>IP2=2</u> N			<u>M1=1 M3=1</u> N	4		
15	05/05- 09/05	<u>EM =0</u>	<u>IP1=1</u> <u>IP2=1</u> N	<u>OP1=2</u> N		<u>M2=1 M4=1</u> N	4		
16	12/05- 16/05	<u>EM =0</u>		<u>OP2=2 OP3=2</u> <u>OP4=2</u> N		<u>M1=1 M2=1</u> <u>M3=1 M4=1</u> N	4		

*Kronograma orokorra. Aldaketa txikiak egon daitezke

N: Neuropsikologia

PF: Psikofarmakologia.

6. EBALUAZIO SISTEMA (TEORIRAKO ETA PRAKTIKETARAKO)

Psikofarmakologiaren zatiari dagokion nota ikasgai osoaren % 40a izango da.

Psikofarmakologia zatiaren kalifikazio finala bi atalen batuketa izango da: teorikoa (% 80) eta praktikoa (% 20).

-Azterketa teorikoa (% 80): eduki teorikarekin eta praktiketako edukiekin erlazionaturiko test moduko galderez ostua egongo da.

-Atal praktikoaren nota (% 20) kurtsoaren zehar Gelako praktiketan, Ordenagailu-praktiketan eta Tailerretan egin diren lan desberdinen bitartez lortu daiteke.

Neuropsikologiaren zatiari dagokion nota ikasgai osoaren % 60a izango da.

Neuropsikologia zatiaren kalifikazio finala bi atalen batuketa izango da: teorikoa (% 80) eta praktikoa (% 20).

-Azterketa teorikoa (% 80): eduki teorikarekin eta praktiketako edukiekin erlazionaturiko test moduko galderez ostua egongo da.

- Atal praktikoaren nota (% 20) kurtsoaren zehar Gelako praktiketan, Ordenagailu-praktiketan, Tailerretan eta Mintegietan egin diren lan desberdinen bitartez lortu daiteke.

Ikasleek irakasgaiaren azterketa partzial bat egiteko aukera izango dute. Azterketak Psikofarmakologiaren eduki osoa hartuko du bere gain. Irakasgaiaren atal hori liberatzeko, bost bat lortu beharko da (teoria+praktika). Neuropsikologia atalaren azterketa, irakasgaiaren azterketa finalean egingo da.

Kurtsoaren zehar praktika presentzialak egin ez dituzten ikasleek praktiken azterketa egin beharko dute.

Azterketa, praktika presentzialetan landu diren gaiekin erlazionaturiko irakurgaiei buruz izango da.

Irakasgaiaren azterketa finala: Ikasleek irakasgaiaren bi ataletara aurkezteko aukera izango dute.

Kasu horretan, 2 atalen arteko batez bestekoa egin ahal izateko gutxienez 3ko nota minimoa atera behar da atalaren azterketa teorikoan (8 puntukoa).

OHARRA:

Atal bakarra gaindituz gero nota gorde egingo da ikasturte bereko hurrengo deialdirako. Beraz, ikasleak gainditu ez duen atalera soilik aurkezteko aukera izango du.

7. DOKUMETAZIOA/BIBLIOGRAFIA

OINARRIZKOA:

NEURIPSIKOLOGIAREN OINARRIAK

- ARDILA, A. Y ROSSELLI, M. (2007) Neuropsicología Clínica. Edit. Manual Moderno.
- JUNQUÉ, C Y BARROSO, J. J. (2009) Manual de Neuropsicología. Edit. Síntesis Psicología.
- JUNQUÉ, C Y BARROSO, J. J. (1995) Neuropsicología. Edit. Síntesis Psicología.
- KOLB, B. (2006) Fundamentos de Neuropsicología Humana. Edit. Panamericana.
- PORTELLANO, J.A. (2005) Introducción a la Neuropsicología. Edit. Mc Graw Hill.
- PÉREZ GARCIA M. (coordinador) (2009) Manual de Neuropsicología Clínica. Ed. Pirámide.
- TIRAPU, J.; RIOS, M.; Y MAESTÚ, F. (2011) Manual de Neuropsicología. Edit. Viguera.

PSIKOFARMAKOLOGIAREN OINARRIAK

- FLOREZ, J. ARMIJO, J.A. MEDIAVILLA, A. (2008) Farmacología humana. 5ª edición. Barcelona: Elsevier.
- GILBERT-RAHOLA, J. Lo que siempre quiso saber de los psicofármacos y nunca se atrevió a preguntar. 4ª edición. Aula Médica, 2012
- LORENZO, P., MORENO, A., LIZASOAIN, I., LEZA, J.C., MORO, M.A. Y PORTOLES, A., Velásquez. Farmacología básica y clínica. 18ª Ed. Panamericana, 2009.
- SALAZAR VALLEJO, M., PERALTA RODRIGO, C., PASTOR RUIZ, F.J. (ed.) (2011) Manual de Psicofarmacología. 2ª edición. Buenos Aires: Médica Panamericana.
- SALAZAR, M., PERALTA, C., PASTOR, J. (2009) Tratado de psicofarmacología. Bases y aplicación. Madrid: Médica Panamericana.
- SCHATZBERG A.F. NEMEROFF C.B. (2006) Tratado de psicofarmacología. Barcelona: Masson-Elsevier.
- SCHATZBERG A.F., COLE J.O., DEBATTISTA, C. (2005) Manual de Psicofarmacología Clínica. Barcelona: Ars
- SCHATZBERG A.F., COLE J.O., DEBATTISTA, C. (2010) Manual of clinical Psychopharmacology. Adington: American Psychiatric Publishing.
- STAHL.S.M. Psicofarmacología esencial: bases neurocientíficas y aplicaciones clínicas. 2ª edición. Barcelona: Ariel, 2002.
- STAHL.S.M. Psicofarmacología esencial: bases neurocientíficas y aplicaciones clínicas. Madrid: Grupo Aula Médica, 2010.
- WIKINSKI. S y JUFE, G. El tratamiento farmacológico en psiquiatría. Panamericana, 2005

OSAGARRIA:

NEUROPSIKOLOGIAREN OINARRIAK

- Dennis Rains G. (2004) Principios de Neuropsicología Humana. McGraw Hill.

- Gil R., (2006) Neuropsicología, Masson, Reimpresión.
- Goldber, E. (2002). El Cerebro Ejecutivo. Drakontos Crítica. Barcelona
- Junqué, C.; Bruna, O. y Mataró, M. (1998) Traumatismos Craneoencefálicos. Un enfoque desde la Neuropsicología y la Logopedia. Edit Masson.
- León-Carrión, J. (1995) Manual de Neuropsicología Humana. Edit. Siglo Veintiuno.
- Maestú, F.; Rios, M. y Cabestrero, R. (2008) Neuroimagen. Técnicas y procesos Cognitivos. Edit. Elsevier Masson.

PSIKOFARMAKOLOGIAREN OINARRIAK

- Adan, A., Prat, G (2010). Psicofarmacología. De los mecanismos de acción a las estrategias terapéuticas. Barcelona: Marge Mèdica Books.
- Aguilar, M.A., Manzanedo, C., Rodríguez-Arias M., Miñarro J. (2010) Psicofarmacología para estudiantes de Psicología. Valencia: Cristobal Serrano.
- Alberca-Serrano R., López-Pousa S. (2011) Enfermedad de Alzheimer y otras demencias. 4ª edición. Madrid: Médica Panamericana.
- AMERICAN PSYCHIATRIC ASSOCIATION. Guías clínicas para el tratamiento de los trastornos psiquiátricos. Ars Médica, 2004
- Azanza, J.R. (2009) Guía práctica de farmacología del SNC. Laboratorios Pfizer.
- Bravo, M.F. (2002) Psicofarmacología para psicólogos. Madrid: Síntesis.
- Chinchilla, A. (2008) La depresión y sus mascararas. Madrid: Médica Panamericana.
- Fernández Teruel A. (2008) Farmacología de la conducta. De los psicofármacos a las terapias psicológicas. Barcelona: UAB.
- Fernández Teruel A. (2010) Psicofarmacología. Terapias psicológicas y tratamientos combinados (1). Utilidad comparada en los trastornos mentales. Barcelona: UOC.
- Gabbard, G.O. (2008) Tratamientos de los trastornos psiquiátricos. Tomo I. Barcelona: Ars Médica.
- Gabbard, G.O. (2009) Tratamientos de los trastornos psiquiátricos. Tomo II. Barcelona: Ars Médica.
- López-Muñoz, F. Alamo, C. (2007) Historia de la Psicofarmacología. Tomo I: de los orígenes a la medicina científica: sobre los pilares biológicos del nacimiento de la psicofarmacología. Madrid: Médica Panamericana.
- López-Muñoz, F. Alamo, C. (2007) Historia de la Psicofarmacología. Tomo II: la revolución de la psicofarmacología: sobre el descubrimiento y desarrollo de los psicofármacos. Madrid: Médica Panamericana.
- López-Muñoz, F. Alamo, C. (2007) Historia de la Psicofarmacología. Tomo III: La consolidación de la psicofarmacología como disciplina científica: aspectos éticos-legales y perspectivas de futuro. Madrid: Médica Panamericana.
- Pies, R.W. Handbook of essential psychopharmacology. American Psychiatric, 2005
- Stolerman, I.P. (2010) Encyclopedia of Psychopharmacology. New York: Springer.
- Stahl, S.M. (2010) Guía del prescriptor. Madrid: Aula Médica.
- Stein, B.J. Manual clínico de los trastornos de ansiedad. Ars Médica, 2005
- Vazquez-Barquero, J.L., Herran Gómez, A. (ed.) (2007) Las fases iniciales de las enfermedades mentales. Trastornos de ansiedad. Barcelona: Masson.
- Vazquez-Barquero, J.L., Ayuso Mateos, J.L. Artal Simón J. (ed.) (2008) Las fases iniciales de las enfermedades mentales. Los trastornos depresivos. Barcelona: Masson.
- Vieta, E. (2009) Novedades en el tratamiento del trastorno bipolar. Barcelona: Ediciones Médicas
- Weiner, M.F. y LIPTON, A.M. (2005). Demencias. Masson.

.-ALDIZKARIAK

- Investigación y Ciencia. Prensa Científica. Barcelona.
- Mente y Cerebro. Prensa Científica. Barcelona.

INTERNETeko BALIABIDEAK:

<http://www.med.harvard.edu/AANLIB/home.html>

www.neurologia.com

<http://archivosdepsiquiatria.es/>

www.psiquiatria.com

www.jano.es

www.eutimia.com (Salud mental)

MOODLE PLATAFORMA

Moodle plataformaren bitartez ikasleak eskura izango ditu klase orduan erabiltzen diren aurkezpenak eta irakasgaiari buruzko informazioa jaso ahal izango du. Irakasgaiari buruzko edozein azalpen edo oharpen bat egin beharrez gero plataforma erabiliko da.

8. TUTORETZEN ORDUTEGIA: Tutoretza ordutegia honako baliabide edo plataformetan aurki daiteke:

- Moodle
- GAUR